

FUNGICIDNÍ POKUSY V JARNÍM JEČMENI V ROCE 2013

Ladislav ČERNÝ

Česká zemědělská univerzita v Praze

Hledání optimální fungicidní ochrany je v každém roce jiné. Fungicidní ochrana je drahá záležitost a správné rozhodnutí může výrazně ušetřit vynaložené prostředky. Rok 2013 byl svým průběhem počasí opět velmi zvláštní. Pozdní otevření jara (konec první dubnové dekády), konec dubna suchý s rychlým vzejitím rostlin cca 10 dní. Následoval studený květen a červen s dostatkem srážek a malým osluněním. Nízké denní teploty a noční teploty kolem nuly zastavily rozvoj houbových chorob. Tlak rhinchosporiové skvrnitosti nastal až v době metání, napadené byly jen spodní patra. Výskyt fuzariózy byl regionální, s vyšším výskytem u polehlých porostů.

Na výzkumné stanici v Červeném Újezdě jsme založily pokusy s rozdílnou fungicidní ochranou u dvou preferovaných odrůd Sebastian a Bojos. Náchylnost jednotlivých odrůd je rozdílná. Odrůda Bojos má geneticky vyšší odolnost vůči chorobám, to se ukázalo už v minulých letech. Fungicidní ochrana u odrůdy Bojos má nižší stupeň zhodnocení vložených peněz. V roce 2013 byla nejziskovější (+550 Kč/ha) jedna aplikace Bontima v třetím kolénku. Poprvé jsme kontrolou zvolili fungicidně neošetřenou variantu, v minulých letech to byla jedna aplikace Atcher Turbo

0,8 l/ha. V roce 2013 byly rozdíly příliš malé vůči tomuto standardnímu ošetření.

Odrůda Sebastian reaguje na fungicidní ochranu s daleko lepším ekonomickým profitem. Nejziskovější fungicidní varianta byla konec odnožování Archer Turbo 0,8 l/ha a ve fázi naduřelé pochvy Artea Plus 0,5 l/ha. Tato fungicidní kombinace přinesla finanční efekt + 4250 Kč/ha. Do kalkulace byla započítána cena sladovnického ječmene 5000 Kč/t. Pro nás pěstitele to znamená zvýšenou pozornost u odrůdy Sebastian, kde se nám nevyplatí šetřit na fungicidním ošetření. Z následující tabulky vyplývá nejlepší zhodnocení vložených peněz do fungicidní ochrany u odrůd bez genu MLO a to letech 2008-2013. U odrůdy Bojos se přikláníme k jednomu ošetření dle infekčního tlaku širokospektrálním fungicidem. Aplikace preventivní mají problém se dostat do kladných čísel. V roce 2013 byla ekonomická jen aplikace Bontima 2,0 l/ha ve třetím kolénku.

Intenzita fungicidního ošetření každoročně navyšuje výnos zrna. V průměru posledních čtyřech let to je cca + 0,1 t/ha s každým fungicidním ošetřením. Toto navýšení velmi často bývá finančně kontraproduktivní.

Nejziskovější fungicidní sledy v roce 2013

Odrůda	BBCH 29 Konec odnožování	BBCH 33 Třetí kolénko	BBCH 45 Naduřelá pochva praporcového listu	Cena za ošetření Kč/ha	Výnos t/ha	Zisk Kč/ha
Sebastian	Archer Turbo 0,8 l/ha	-	Artea Plus 0,5 l/ha	1487	8,14	4250
Sebastian	Archer Turbo 0,8 l/ha	-	Bontima 1,6 l/ha	2052	8,05	3800
Sebastian	-	Bontima 2,0 l/ha		1700	7,96	1650
Sebastian	Opera Top 1,2 l/ha	Osiris 1,5 l/ha		1684	7,93	1516
Sebastian	-	Amistar Xtra 0,75 l/ha	-	1092	7,76	1258
Bojos		Bontima 2,0 l/ha	-	1700	7,74	550

Počet fungicidních ošetření	2013	2012	2011	2010	Průměr
0x fun	7,22	5,06	8,45	6,26	6,75
1x fun	7,43	5,17	8,49	6,37	6,87
2x fun	7,68	5,24	8,55	6,72	7,05

Pohled do budoucna na rok 2014 je velmi těžký. Zatím (10.1.2014) zima ještě nezačala. Choroby na ozimém ječmeni a ozimé pšenici vegetují. V druhé polovině ledna máme slíbenou zimu. Velkou pozornost z mého pohledu bude nutno věnovat odrudám bez genu

MLO. Přenos chorob asi bude z ozimých obilnin v rané fázích vegetace (v některých letech to je již začátkem odnožování – to většinou ještě váháme s aplikací fungicidu, ale u těchto odrud se to vyplatí).

Nejziskovější fungicidní sledy v letech 2006-2013

Rok	BBCH 29 konec odnožování	BBCH 45 naduřelá pochva	Zisk v Kč/ha
2006 odrůda Prestige Krátká vegetační doba Pozdní nástup jara 10.4.	Amistar + Atlas 0,6+0,15 l/ha	Artea 330 EC 0,6 l/ha	2300,-
2007 odrůda Prestige Extrémně suchý rok obsah N-látek nad 14 %	Archer Top 0,8 l/ha		8220,-
2008 odrůda Sebastian Optimální rok, nebyla zima	Tendency 0,5 l/ha, Inpact 0,25 l/ha, Spartan 0,15 l/ha	Tendency 0,5 l/ha, Inpact 0,25 l/ha, Spartan 0,15 l/ha	2571,-
2009 odrůda Malz Jaro do 10.5. bez vody, deštivý červen a červenec	BBCH 33 Amistar Xtra 1,0 l/ha		4992,-
2010 odrůda Sebastian Srážkově nadprůměrný, průměrné výnosy 6-7 t/ha,	Archer Top 0,8 l/ha	Amistar Xtra 0,75 l/ha	5000 Kč/t 4078,-
2011 odrůda Malz Srážkově optimální, deštivá sklizeň, vysoké výnosy 8-9 t/ha, nízký tlak chorob, nízká klíčivost, HTZ nad 50 g	Atlas 0,15 l/ha	Sportak 0,6 l/ha Ornament 0,6 l/ha	5000 Kč/t 4169,-
2012 odrůda Sebastian Suché jaro, zdravé porosty – minimum chorob i klasových, průměrný rok (Čechy), extrémně suchý jižní Morava a SR	Stereo 1,6 l/ha	Artea Plus 0,5 l/ha	6000 Kč/t 3809,-
2013 odrůda Sebastian Studený duben a květen s nadprůměrnými srážkami – proplavení dusíku, opožděná vegetace cca 7-10dní, nadprůměrná sklizeň	Archer Turbo 0,8 l/ha	Artea Plus 0,5 l/ha	5000 4250,-

Kontaktní adresa

Ing. Ladislav Černý, Ph.D., Katedra rostlinné výroby, Česká zemědělská univerzita v Praze, Kamýcká 129, 165 21 Praha 6 – Suchdol, tel.: 224382533, e-mail: CernyL@af.czu.cz